Odnos prema zaštiti djece pri tjelesnoj aktivnosti kod očeva i majki

Jurenac, Mateja

Master's thesis / Diplomski rad

2015

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Kinesiology / Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:117:890110

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

Repository of Faculty of Kinesiology, University of Zagreb - KIFoREP

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

KINEZIOLOŠKI FAKULTET

(studij za stjecanje visoke stručne spreme

i stručnog naziva: magistar kineziologije)

Mateja Jurenac

ODNOS PREMA ZAŠTITI DJECE PRI TJELESNOJ AKTIVNOSTI KOD OČEVA I MAJKI

(diplomski rad)

Mentor:

prof. dr. sc. Ksenija Bosnar

Zagreb, rujan 2015.

ODNOS PREMA ZAŠTITI DJECE PRI TJELESNOJ AKTIVNOSTI KOD OČEVA I MAJKI

Sažetak:

Cilj ovog rada bio je istražiti razlike u stavovima očeva i majki prema zaštiti sinova i kćeri pri tjelesnoj aktivnosti. U istraživanju je korišten Upitnik za procjenu roditeljskog poimanja o zaštiti djece pri tjelesnoj aktivnosti Ivane Leljak (2012). Istraživanje je bilo provedeno na uzorku od 204 roditelja i rezultati su prikupljeni u dječjim vrtićima u Zagrebu. Univarijatnom dvofaktorskom analizom varijance je utvrđeno da nema statistički značajne razlike u subjektivnom doživljaju zaštite djece pri tjelesnoj aktivnosti između očeva i majki, kao ni u odnosu prema sinovima i kćerima. Interakcija spola roditelja i djeteta također se nije pokazala značajnom.

Ključne riječi: zaštita, djeca, roditelji

PARENTAL PROTECTION OF CHILDREN IN PHYSICAL ACTIVITY

Summary:

The aim of this study was to investigate differences in the attitudes of fathers and mothers to protect children in various physical activities. The study used questionnaire to assess parents habits of the protection of children in physical activity of Ivana Leljak (2012). The research was conducted on a sample of 204 parents and was collected in kindergartens in Zagreb. The results of univariate two-factorial analysis of variance show that there is no statistically significant difference in the protection of children in physical activity between fathers and mothers, sons and daughters, as well as interaction of gender of parents and children.

Key words: quality of life, children protection, parents

SADRŽAJ

1. UVOD 5
1.1. Dijete kao subjekt zaštite 6
1.2. Stilovi roditeljstva 7
2. PROBLEM 8
3. METODE 8
3.1. Uzorak ispitanika 8
3.2. Varijable 9
3.3. Metode obrade podataka 10
4. REZULTATI I DISKUSIJA 10
4.1. Frekvencije rezultata i osnovni statistički parametri na razini čestica 10
4.2. Mjerna svojstva ukupnog rezultata svih čestica 29
4.3. Analiza varijance na Upitniku za procjenu roditeljskog poimanja o zaštiti djece pri tjelesnoj aktivnosti Ivane Leljak (Leljak, 2012) s obzirom na rod roditelja i djece 30
5. ZAKLJUČAK 32
LITERATURA 34
Prilog 35

1. UVOD

Roditelji u pravilu teže tome da njihova djeca nauče izbjegavati ponašanja koja bi im mogla narušiti sigurnost, zdravlje ili razvoj odnosno koja ugrožavaju druge osobe u djetetovoj okolini. Vođenje i usmjeravanje djeteta u usvajanju socijalno prihvatljivog načina ponašanja i izražavanja emocija, odnosno regulacija djetetovog ponašanja (prema samoregulaciji) jedna je od temeljnih roditeljskih odgovornosti (Cleaver, 2006).

Nažalost, u posljednje vrijeme svjedoci smo da djeca sve više vremena provode uz računala, video igre i slično, te da u velikoj mjeri prevladava sedentarni način života. S obzirom koliko djeca sjede u školi, u kući dok uče, sjede za računalom i gledaju televiziju, nedostaje im kretanja. Bilo bi poželjno uključiti u sportske aktivnosti, bez obzira na rezultate koje će postizati ili koliko će dugo kod djeteta trajati interes za pojedini sport. Kretanje i interakcija s drugom djecom od velike je važnosti za razvoj. To će im pomoći u prilagođavanju pravilima i zahtjevima grupe, radu i disciplini nužnim za postizanje dobrih rezultata. Razvijena navika kretanja i aktivno bavljenje sportom roditelju i djetetu olakšava razdoblje u pubertetu i adolescenciji, a i u odrasloj dobi je prevencija srčano-žilnih bolesti, dijabetesa i drugih kroničnih bolesti, te podiže radne sposobnosti i kvalitetno iskorištavanje slobodnog vremena (Maleš i Stričević, 1991).

Roditelji su u razvoju većine djece najvažnije osobe. Obitelj je najvažniji dio bazične okoline djeteta, mikrosustava koji je prvo i najutjecajnije socijalno okruženje (Bronfenbrenner, 1986). Krize odrastanja su zapravo i krize roditeljstva jer su i jedni i drugi u tom razdoblju podvojeni. Dijete zapravo želi slobodu i neovisnost, a istovremeno podršku, zaštitu i tople odnose s roditeljem koji će ga razumjeti. Roditelj pak želi dijete učiniti neovisnim i sposobnim za samostalan život, ali i dalje želi biti djetetov zaštitnik. Naravno da je najvažnije u svemu naći ravnotežu, što i jest najveće umijeće. Kod djece je važno poticati razvoj osobnosti, djetetovih sposobnosti i kompetencija za rješavanje i najmanjih problema kako bi razvilo samopouzdanje i samopoštovanje. Kad nam dijete želi pomoći u radu ili rješavanju problema, treba ga

poticati na aktivnosti koliko god nam se žurilo ili nam se čini da dijete to neće uraditi onako kako očekujemo. Za svaki uspjeh i pokušaj da nešto učini treba ga pohvaliti (Vasta, Haith i Miller, 1998).

Danas se djeca organizirano počinju baviti sportom između 4 i 10 godine života, ovisno o grani sporta. Nazočnost roditelja je neizbježna radi ranog uključivanja djece u sport. Prvi i najvažniji motiv roditelja da uključi dijete u organizirani sport jest omogućiti mu pravilan psihofizički razvoj i poboljšati njegovo zdravlje. Također, organizirani oblik vježbanja kod djeteta ima značajnu ulogu u razvoju osobnosti i odgoju, te moralnom razvoju ličnosti. Dosadašnja istraživanja pokazala su kako pretjerana roditeljska zaštita uglavnom nije pozitivno utjecala na odgoj i kreiranje djetetove ličnosti. To potvrđuje sportska praksa, treneri i roditelji sportaša. No, podrška roditelja tijekom čitave sportske karijere pozitivno utječe na uspješan sportski razvoj (Juul, 1996).

Ovaj rad se bavi istraživanjem razlika u odnosu prema zaštiti djece pri tjelesnoj aktivnosti kod očeva i majki.

1.1. Dijete kao subjekt zaštite

Suvremena shvaćanja prirode i roditeljske uloge te pristupi zaštiti djece se razlikuju od onih koja su obilježavala prethodna razdoblja. Sukladno tome, postoje nekoliko modela socijalizacije djeteta u obitelji.

Prvi model laissez-faire, model podizanja djece, zalaže se za što manje ograničavanja od strane roditelja kako bi se djetetov potencijal mogao sâm slobodno ostvarivati.

Drugi je model modeliranja gline u kojem se dijete promatra kao komad gline kojem odrasli mogu zadati oblik koji žele, koji je pasivno prepušten procesu oblikovanja, nagradama, kaznama, uvježbavanju navika.

Prema trećem modelu konflikta, djeca nisu pasivna, ali se smatraju podložnima nagonima sebičnosti i agresivnosti, a ponašanje roditelja je usmjereno na zabrane, zapovjedi i prijetnje.

Četvrti je model uzajamnosti u kojem dijete od najranije dobi aktivno sudjeluje u vlastitom razvoju i predstavlja aktivnog sudionika te on svojim djelovanjem utječe na roditeljevo ponašanje. Posljedica je da dijete pasivno prima i preuzima utjecaje, samostalno razmišljaju o vlastitom ponašanju. Također, u stanju su zauzeti se za sebe, oduprijeti se zahtjevima koji im narušavaju autonomiju, sprečavaju ostvarivanje ciljeva (Schaffer,1996).

1.2. Stilovi roditeljstva

U odgoju djeteta postoje četiri karakteristične skupine roditeljskog stila. Prvu skupinu čini autoritarni stil roditeljstva koji podrazumijeva kombinaciju emocionalne hladnoće i jake kontrole. Interakcija roditelja i djeteta temelji se na postavljanju granica i pravila čiji se prekršaji kažnjavaju. Zatim slijedi autoritativni odgojni stil koji podrazumijeva emocionalnu toplinu i roditeljsku kontrolu. Roditelji određuju zahtjeve i reakcije djeteta primjerene dobi djeteta koje su popraćene jakim nadzorom i kontrolom, no istovremeno pružajući ljubav, podršku i emocionalnu toplinu. Treći odgojni stil su popustiljivi roditelji koji su emocionalno osjetljivi. Takvi roditelji pružaju podršku, sigurnost i ljubav svome djetetu, no imaju malu kontrolu djetetova ponašanja bez postavljanja granica. Svome djetetu ispunjavaju sve želje i zahtjeve. Posljednji, zanemarujući odgojni stil, ima slabu kontrolu popraćenu emocionalnom hladnoćom oca i majke. Ti roditelji su nezainteresirani za vlastito dijete, emocionalno hladni i nemaju kontrolu nad djetetovim ponašanjem. Vrlo rijetko pokazuju roditeljsku ljubav (Vasta, Haith i Miller, 1998).

Utjecaj roditelja na djecu prenosi se različitim oblicima učenja. Učenje uvjetovanjem će se ostvarivati roditeljskim potkrepljivanjem ponašanja djece, nagrađivanjem ili uskraćivanjem nagrade, a ponekad i kažnjavanjem ili uskraćivanjem kazne. Kognitivnim učenjem roditelji će prenositi svojoj djeci simbolička znanja i uvjerenja. Svojim ponašanjem roditelji će biti model za različite oblike socijalnog učenja (Zarevski, 1994.).

2. PROBLEM

Zbog više razloga, djeca se danas sve manje kreću i žive nezdravim sedentarnim životom. Jedan od pretpostavljenih razloga je pojačana briga za sigurnost djece pri tjelesnim aktivnostima. Ta briga sprečava povrede ili još teže ishode ovakvih aktivnosti, no može biti i pretjerana i dovoditi do tjelesne neaktivnosti.

Cilj ovoga rada je utvrditi razlike u odnosu prema zaštiti sinova i kćeri pri tjelesnoj aktivnosti kod očeva i majki djece predškolske dobi.

3. METODE

3.1. Uzorak ispitanika

Uzorak ispitanika čini ukupno 418 očeva i majki djece predškolske dobi u dobi od 4 do 7 godina s područja Grada Zagreba. Prosječna dob svih roditelja iznosi 35.5 godina, a djece 4.95 godina.

Sudionici istraživanja su podijeljeni u skupine i to prema:

- spolu i dobi oca i majke
- spolu i dobi sina i kćeri

Na anketni upitnik cjelovite odgovore je dalo 413 roditelja, a 5 ispitanika nije pravilno ispunilo upitnik. Broj ispitanika čiji odgovori su se obradili iznosi 413 majki i očeva (Tablica 1) srednje dobi od 22 - 52 godine, te 413 sinova i kćeri (Tablica 2) u dobi od 4-7 godina (Tablica 3).

Tablica 1. Struktura ispitanika po spolu roditelja: u tablici su frekvencije (f) i postoci (%)

Spol roditelja	f	%
Očevi	201	48.1
Majke	212	51.9

U tablici 1 ispitani uzorak sadrži 201 oca ili 48.1% i 212 majki ili 51.9% ukupnog broja ispitanika. Radi se o približno podjednakom broju očeva i majki.

Tablica 2. Struktura ispitanika s obzirom na spol djeteta; u tablici su frekvencije (f) i postoci (%)

Spol djeteta	f	%
Sinovi	200	48.4%
Kćeri	212	51,6%

U tablici 2 je prikazana frekvencija i postotak djece s obzirom na spol. Rezultati pokazuju da oko 200 roditelja ili 48.4% ima sinove, a 212 roditelja ili 51.6% ima kćeri.

Tablica 3. Struktura ispitanika s obzirom na dob djeteta; u tablici su frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) i postoci (%)

Dob djeteta	f	cf	%
4	132	132	31.6
5	164	296	39.2
6	119	415	28.5
7	3	418	0.7

Tablica 3 prikazuje frekvencije, kumulativne frekvencije i postotak s obzirom na dob djeteta. Iz rezultata se vidi da ima najviše djece u dobi od 6 godina, oko 39.2%, dok najmanje ima djece u dobi od 7 godina, oko 0.7%.

3.2. Varijable

U ovom istraživanju roditelji su popunili Upitnik za procjenu roditeljskog poimanja o zaštiti djece pri tjelesnoj aktivnosti Ivane Leljak (2012) kome su dodane varijable spol i dob roditelja i djece, sportsko iskustvo roditelja i redovito organizirano vježbanje djeteta.

Upitnik za procjenu roditeljskog poimanja o zaštiti djece pri tjelesnoj aktivnosti konstruiran je za potrebe diplomskog rada Ivane Leljak i pokazao je vrlo dobra mjerna svojstva. U radu I. Leljak (2012) ukupni rezultat u Upitniku određen kao jednostavna

suma odgovora u česticama pokazao je Cronbachov alfa koeficijent pouzdanosti od 0.86, te distribuciju ukupnog rezultata koja ne odstupa značajno od normalne.

3.3. Metode obrade podataka

U okviru ovog istraživanja ispitano je 418 roditelja. U prvom koraku obrade podataka određene su frekvencije odgovora, te aritmetičke sredine i standardne devijacije za pojedina pitanja i cijeli upitnik. Uzorak ispitanika podijeljen je u četiri grupe, s obzirom na spol roditelja i djeteta. Razlike u odnosu prema zaštiti djece pri tjelesnoj aktivnosti kod četiri grupe roditelja određene su univarijatnom analizom varijance na ukupnom rezultatu upitnika.

4. REZULTATI I DISKUSIJA

4.1. Frekvencije rezultata i osnovni statistički parametri na razini čestica

U tablici 4 prikazane su aritmetičke sredine i standardne devijacije na 32 čestice Upitnika za procjenu roditeljskog poimanja o zaštiti djece pri tjelesnoj aktivnosti Ivane Leljak (2012).

Tablica 4. Broj ispitanika (N), aritmetičke sredine (AS), minimalni rezultat (Min), maksimalni rezultat (Max), standardna devijacija (SD) na česticama Upitnika za procjenu roditeljskog poimanja o zaštiti djece pri tjelesnoj aktivnosti (2012).

Varijabla	N	AS	Min	Max	SD
1. Ne dozvoljavam da moje dijete skače po krevetu jer bi moglo pasti i ozlijediti se.	419	3.55	1	5	1.32
2 Puštam dijete van na igru po svim vremenskim prilikama da stekne otpornost.	419	2.89	1	5	1.41
3. Ne puštam dijete van na igru kada pada kiša.	419	3.76	1	5	1.44
4. Dozvoljavam djetetu da slobodno trči po kući/stanu.	419	3.24	1	5	1.40
5. Život je previše opasan da bi se dijete poticalo da radi rizične stvari	419	3.36	1	5	1.33
6. Za uredan razvoj djeteta potrebna je i slobodna igra i tjelesna aktivnost.	419	4.68	1	5	0.70
7. Uvijek me je strah da će se moje dijete na bazenu poskliznuti po pločicama i ozlijediti.	419	3.41	1	5	1.31
8. Volim voditi dijete u park, smatram da je park zabavno i sigurno mjesto za dječju igru.	419	4.37	1	5	0.93
9. Bojim se kad se dijete vozi na biciklu/triciklu da ne padne i ozlijedi se.	419	2.62	1	5	1.46
10. Nije me strah kada dijete saskače sa stepenice.	418	2.79	1	5	1.45
11. Nije mi drago kad se dijete igra na asfaltiranom igralištu jer bi moglo pasti i oguliti koljena.	418	2.54	1	5	1.40
12. Dopuštam djetetu da se samostalno, bez ičije pomoći, spušta niz tobogan.	418	4.29	1	5	1.14
13. Ne dozvoljavam da se dijete penje po drveću jer je previše opasno.	418	3.14	1	5	1.53
14. Dijete treba poticati da trči po različitim podlogama da bi bilo što spretnije.	418	3.98	1	5	1.14
15. Uvijek sam pod stresom kad smo na skijanju jer se bojim da dijete ne slomi nogu, ako ne i nešto gore.	418	2.83	1	5	1.44
16. Dopuštam djetetu da se penje po ljestvama.	418	3.37	1	5	1.44
17. Ne dopuštam djetetu da se bavi nekim borilačkim sportom jer smatram da potiče agresivnost.	418	2.26	1	5	1.40
18. Ne bojim se kad dijete izvodi kolut naprijed/natrag na krevetu.	418	3.83	1	5	1.36
19. Nije mi drago kad se dijete vozi na rolama bez štitnika i kacige.	418	3.72	1	5	1.35
20. Ne brinu me poderana koljena ili laktovi, smatram	418	3.51	1	5	1.43

da je to normalno kod djece.					
21. Ne puštam dijete van na igru kad je hladno jer bi se moglo prehladiti.	418	2.46	1	5	1.36
22. Dijete treba poticati na različite tjelesne aktivnosti da bi bilo što spretnije.	418	4.45	1	5	0.99
23. Ne dozvoljavam djetetu da samo ulazi u vodu kad smo na ljetovanju jer bi se moglo nešto dogoditi.	418	2.82	1	5	1.57
24. Dozvoljavam djetetu da se slobodno igra u dvorištu.	418	4.50	1	5	0.98
25. Nije mi drago kad se dijete igra s loptom u dvorištu jer se bojim da će istrčati na ulicu za loptom.	418	2.45	1	5	1.42
26. Ne brinu me modrice po rukama i nogama djeteta nastale u igri, smatram da je to normalno.	418	3.60	1	5	1.44
27. Bojim se šetati šumom s djetetom jer bi zbog nepravilne podloge moglo iskrenuti nogu.	418	1.91	1	5	1.30
28. Kod djeteta treba razvijati interes za bavljenje sportom, bez obzira na rizike.	418	3.99	1	5	1.20
29. Ne volim voditi dijete u park na ljuljačku ili klackalicu jer se bojim da je potrgana pa bi se dijete moglo ozlijediti.	418	1.85	1	5	1.20
30. Ne bojim se kada dijete na moru skače u duboku vodu jer smatram da zna dobro plivati.	418	2.67	1	5	1.47
31. Ne bih pustila dijete na organizirana grupna zimovanja/ljetovanja jer tamo sve vrvi rizičnim situacijama.	418	2.24	1	5	1.26
32. Dozvoljavam djeci da se zimi igraju na snijegu, ne bojim se da će se prehladiti.	415	4.42	1	5	0.92

Čestice pokazuju veliki raspon aritmetičkih sredina, od 1.85 do 4.68 i standardnu devijaciju, od 0.70 do 1.57. Najveći prosječni rezultat pokazuju varijable pod brojem 6 (AS=4.68) koja glasi „Za uredan razvoj djeteta potrebna je i slobodna igra i tjelesna aktivnost.“, zatim varijabla pod brojem 24 (AS=4.50) koja glasi „Dozvoljavam djetetu da se slobodno igra u dvorištu.“. S druge strane, najmanji rezultat prikazuju varijable pod brojem 29 (AS=1.85) „Ne volim voditi dijete u park na ljuljačku ili klackalicu jer se bojim da je potrgana pa bi se dijete moglo ozlijediti.“, te varijabla pod brojem 27 (AS=1.91) „Bojim se šetati šumom s djetetom jer bi zbog nepravilne podloge moglo iskrenuti nogu.“.

U tablicama 5-36 nalaze se frekvencije i postoci odgovora na 32 čestice Upitnika za procjenu roditeljskog poimanja o zaštiti djece pri tjelesnoj aktivnosti (2012).

Tablica 5. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu „*Ne dozvoljavam da moje dijete skače po krevetu jer bi moglo pasti i ozlijediti se*“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	32	32	7,6	7,6
Uglavnom netočno	92	124	21,9	29,5
Nisam siguran/na	33	157	7,8	37,4
Uglavnom točno	138	295	32,9	70,4
Potpuno točno	124	419	29,5	100,0

S ovom tvrdnjom složilo se 29% ispitanika, 8% nije sigurno, dok oko 63% roditelja ne dozvoljava svom djetetu da skače po krevetu jer se boje da bi moglo pasti i ozljediti se. Iz svega možemo zaključiti da većina roditelja dozvoljava svome djetetu slobodnu igru po krevetu i ne boji se da ono padne i ozljedi se.

Tablica 6. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Puštam dijete van na igru po svim vremenskim prilikama da stekne otpornost.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	91	91	21.72	21.72
Uglavnom netočno	108	199	25.78	47.49
Nisam siguran/na	33	232	7.88	55.37
Uglavnom točno	129	361	30.79	86.16
Potpuno točno	58	419	13.84	100.00

Na ovu tvrdnju mišljenja su podijeljenja. Manje od polovice ispitanika, oko 45%, ne pušta dijete van po svim vremenskim prilikama, dok 55% dopušta djetetu igru po svim vremenskim prilikama kako bi steklo otpornost.

Tablica 7. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Ne puštam dijete van na igru kada pada kiša.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	55	55	13,13	13,13
Uglavnom netočno	48	103	11,46	24,58
Nisam siguran/na	24	127	5,73	30,31
Uglavnom točno	108	235	25,78	56,09
Potpuno točno	184	419	43,91	100,00

Velik broj ispitanika, oko 70%, ne pušta dijete van na igru kada pada kiša, dok preostali ispitanici, njih oko 30%, dopuštaju. Pretpostavljeni razlog zbog kojeg roditelji ne puštaju dijete van uglavnom je strah da im se dijete ne razboli.

Tablica 8. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Dozvoljavam djetetu da slobodno trči po kući/stanu.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	63	63	15,04	15,04
Uglavnom netočno	86	149	20,53	35,56
Nisam siguran/na	53	202	12,65	48,21
Uglavnom točno	123	325	29,36	77,57
Potpuno točno	94	419	22,43	100,00

Rezultati pokazuju da su stavovi ispitanika podjednako podijeljeni. Dakle, oko 52%, dozvoljava djetetu da slobodno trči po kući/stanu, dok njih 48% ne dozvoljava. Može se pretpostaviti da veći dio smatra da se njihovom djetetu ne može ništa dogoditi te ih zato ni ne ograničavaju, dok se manji dio najvjerovatnije boji da im se dijete ne spotakne i pritom se ozljedi.

Tablica 9. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Život je previše opasan da bi se dijete poticalo da radi rizične stvari.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	46	46	10,98	10,98
Uglavnom netočno	70	116	16,71	27,68
Nisam siguran/na	106	222	25,30	52,98
Uglavnom točno	83	305	19,81	72,79
Potpuno točno	114	419	27,21	100,00

Neznatno manje od polovice ispitanika, 47%, smatra da je život previše opasan da bi se dijete poticalo da radi rizične stvari. Sukladno tome, 25% nije sigurno, a 28% se uglavnom slaže sa tvrdnjom da život nije toliko opasan da se dijete ne bi poticalo raditi u životu rizične stvari.

Tablica 10. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Za uredan razvoj djeteta potrebna je i slobodna igra i tjelesna aktivnost.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	5	5	1,19	1,19
Uglavnom netočno	7	12	1,67	2,86
Nisam siguran/na	5	17	1,19	4,06
Uglavnom točno	83	100	19,81	23,87
Potpuno točno	319	419	76,13	100,00

Gotovo cijeli uzorak ispitanika, oko 96%, slaže se da je za uredan razvoj djeteta potrebna i slobodna igra i tjelesna aktivnost, dok vrlo mali broj (4%) smatra da nije. Iz svega proizlazi zaključak da roditelji daju veliku podršku i potiču dijete na bavljenje tjelesnom aktivnošću i slobodnom igrom. Tjelesna aktivnost kao i različite elemntarne igre su izrazito bitne za pravilan motorički, funkcionalni i psihosocijalni razvoj djece predškolske dobi, pa su sa stajališta kineziologa ovo samo dobri rezultati.

Tablica 11. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Uvijek me je strah da će se moje dijete na bazenu poskliznuti po pločicama i ozlijediti.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	35	35	8,35	8,35
Uglavnom netočno	100	135	23,87	32,22
Nisam siguran/na	46	181	10,98	43,20
Uglavnom točno	135	316	32,22	75,42
Potpuno točno	103	419	24,58	100,00

Rezultati pokazuju da su mišljenja podijeljena što se tiče straha roditelja pri odlasku s djetetom na bazen jer više od polovice roditelja (57%) se boje da dijete ne bi palo na pločice i ozlijedilo se. Moje mišljenje kao trenera plivanja je da je bazen, s obzirom na mokru i nestabilnu površinu, podosta opasno mjesto za dijete posebice ako hoda samo.

Tablica 12. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Volim voditi dijete u park, smatram da je park zabavno i sigurno mjesto za dječju igru.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	8	8	1,91	1,91
Uglavnom netočno	20	28	4,77	6,68
Nisam siguran/na	23	51	5,49	12,17
Uglavnom točno	128	179	30,55	42,72
Potpuno točno	240	419	57,28	100,00

Veliki broj roditelja, oko 88%, vrlo rado vodi svoje dijete u park jer smatraju da je ono zabavno i sigurno mjesto za dječju igru. Tek kod 7% roditelja postoji strah, a njih 5% nije sigurno. Temeljem rezultata je vidljivo da roditelji park smatraju dobrim mjestom za provođenje različitih tjelovježbenih aktivnosti jer nema ograničavajućih i opasnih faktora po njihovo zdravlje.

Tablica 13. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Bojim se kad se dijete vozi na biciklu/triciklu da ne padne i ozlijedi se.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	129	129	30,79	30,79
Uglavnom netočno	111	240	26,49	57,28
Nisam siguran/na	27	267	6,44	63,72
Uglavnom točno	96	363	22,91	86,63
Potpuno točno	56	419	13,37	100,00

Manji uzorak ispitanika, 37%, je odgovorilo da se boji vožnje djeteta na biciklu/triciklu jer postoji mogućnost pada i ozljede. Oko 6% roditelja nije sigurno, dok 57% roditelja daje dopuštenje da se dijete samostalno vozi na biciklu/triciklu. Pretpostavka je da se dio roditelja boji opasne vožnje s obzirom na dob djeteta, te bez svoje asistencije,tj. zaštite ne puštaju dijete da se samostalno vozi.

Tablica 14. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Nije me strah kada dijete saskače sa stepenice.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	108	108	25,84	25,84
Uglavnom netočno	102	210	24,40	50,24
Nisam siguran/na	41	251	9,81	60,05
Uglavnom točno	103	354	24,64	84,69
Potpuno točno	64	418	15,31	100,00

Više ispitanika, 60%, pokazuje da je prisutan strah kod roditelja kada dijete saskače sa stepenica; a njih 40% se ne boji.

Tablica 15. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Nije mi drago kad se dijete igra na asfaltiranom igralištu jer bi moglo pasti i oguliti koljena.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	122	122	29,19	29,19
Uglavnom netočno	129	251	30,86	60,05
Nisam siguran/na	37	288	8,85	68,90
Uglavnom točno	79	367	18,90	87,80
Potpuno točno	51	418	12,20	100,00

Tek 31% roditelja ne voli da se dijete igra na asfaltiranom igralištu jer bi moglo pasti i ozljediti se. Asfalt kao mjesto igre je tvrda i gruba podloga gdje bi dijete padom na nju moglo oguliti koljena, lice ili laktove, pa se danas grade dječja igrališta s mekšom podlogom.

Tablica 16. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Dopuštam djetetu da se samostalno, bez ičije pomoći, spušta niz tobogan.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	20	20	4,78	4,78
Uglavnom netočno	28	48	6,70	11,48
Nisam siguran/na	23	71	5,50	16,99
Uglavnom točno	85	156	20,33	37,32
Potpuno točno	262	418	62,68	100,00

Veliki uzorak roditelja, 83%, dopušta djetetu da se samostalno, bez ičije pomoći, spušta niz tobogan, dok preostalih 17% ne dozvoljava djeci da se spušta niz tobogan bez ičije pomoći. Dakle, kod većine roditelja nije prisutan strah jer smatraju da je tobogan zabavno, ali i sigurno mjesto za igru svoga djeteta.

Tablica 17. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Ne dozvoljavam da se dijete penje po drveću jer je previše opasno.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	87	87	20,81	20,81
Uglavnom netočno	88	175	21,05	41,87
Nisam siguran/na	34	209	8,13	50,00
Uglavnom točno	98	307	23,44	73,44
Potpuno točno	111	418	26,56	100,00

Polovica ispitanika ne dozvoljava djetetu da se penje po drveću jer smatra da je igra penjanja po njemu izrazito opasna. Pretpostavlja se da roditelji smatraju da vrlo lako postoji mogućnost da se slomi grana i uzrokuje pad djeteta na tlo. Sukladno tome, 8% nije sigurno, a preostalih 42% dozvoljava djetetu da se penje po drveću.

Tablica 18. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Dijete treba poticati da trči po različitim podlogama da bi bilo što spretnije.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	23	23	5,50	5,50
Uglavnom netočno	24	47	5,74	11,24
Nisam siguran/na	67	114	16,03	27,27
Uglavnom točno	129	243	30,86	58,13
Potpuno točno	175	418	41,87	100,00

Veći broj roditelja, oko 73%, potvrđuje hipotezu da dijete treba poticati da trči po raznovrsnim podlogama da bi bilo što spretnije, ali i koordiniranije te da u budućnosti bez imalo straha svladavaju različite prepreke. S druge strane, 16% nije sigurno, a manji broj ispitanika, 12%, je odgovorilo da dijete ne treba poticati da trči po različitim podlogama.

Tablica 19. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Uvijek sam pod stresom kad smo na skijanju jer se bojim da dijete ne slomi nogu, ako ne i nešto gore.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	110	110	26,32	26,32
Uglavnom netočno	67	177	16,03	42,34
Nisam siguran/na	103	280	24,64	66,99
Uglavnom točno	59	339	14,11	81,10
Potpuno točno	79	418	18,90	100,00

Na postavljeno pitanje oko 33% ispitanika je odgovorilo da je pod stresom kada su na skijanju. Naime, roditelji se boje da dijete ne slomi nogu ili se dogodi i nešto gore jer različiti nagibi i površine na planini znaju biti opasni i varljivi za dijete, posebice ako ono nije dobro naučilo osnovne elemente skijanja. Oko 42% ispitanika nije pod stresom, a njih 25% nije sigurno.

Tablica 20. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Dopuštam djetetu da se penje po ljestvama.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	69	69	16,51	16,51
Uglavnom netočno	63	132	15,07	31,58
Nisam siguran/na	45	177	10,77	42,34
Uglavnom točno	126	303	30,14	72,49
Potpuno točno	115	418	27,51	100,00

Više od polovice ispitanika,oko 58%, tvrdi da dopušta djetetu da se penje po ljestvama, dok preostali udio ispitanika, njih 42%, ne dopušta. Iz svega možemo zaključiti da se manji broj ispitanika boji da ljestve nisu stabilan rekvizit za igru te dijete može pasti i ozljediti se.

Tablica 21. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Ne dopuštam djetetu da se bavi nekim borilačkim sportom jer smatram da potiče agresivnost.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	181	181	43,30	43,30
Uglavnom netočno	85	266	20,33	63,64
Nisam siguran/na	61	327	14,59	78,23
Uglavnom točno	44	371	10,53	88,76
Potpuno točno	47	418	11,24	100,00

Smatrajući da borilački sportovi potiču agresivnost kod djeteta, 22% roditelja ne dopušta svome djetetu da se njime bavi, dok 15% nije sigurno, a 63% dopušta bavljenje borilačkim sportovima jer prevladava mišljenje da ono u budućnosti neće biti razlog razvijanja i poticanja agresivnosti, tj. nekontroliranog i opasnog ponašanja u zajednici u kojoj žive.

Tablica 22. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Ne bojim se kad dijete izvodi kolut naprijed/natrag na krevetu.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	48	48	11,48	11,48
Uglavnom netočno	32	80	7,66	19,14
Nisam siguran/na	41	121	9,81	28,95
Uglavnom točno	117	238	27,99	56,94
Potpuno točno	180	418	43,06	100,00

Rezultati pokazuju da se većina roditelja, oko 71%, ne boji kada dijete izvodi kolut naprijed/natrag na krevetu, a njih 29% se boji. Iz ovih rezultata se može zaključiti da manji postotak roditelja smatra da je izvođenje koluta opasan element jer postoji mogućnost ozljede leđa, vrata i glave kod djeteta.

Tablica 23. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Nije mi drago kad se dijete vozi na rolama bez štitnika i kacige.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	42	42	10,05	10,05
Uglavnom netočno	54	96	12,92	22,97
Nisam siguran/na	39	135	9,33	32,30
Uglavnom točno	127	262	30,38	62,68
Potpuno točno	156	418	37,32	100,00

Većini roditelja, oko 68%, nije drago da im se dijete vozi na rolama bez štitnika i kacige. U pozadini ovog mišljenja se krije strah roditelja s obzirom na mjesto rekreacije gdje uvelike zna biti gužva na stazama te veća mogućnost pada djeteta i nastanak ogrebotine, loma ili veće ozljede na području glave. Stoga, roditelji inzistiraju na rolanju sa kacigom i štitnicima kako bi zaštitili svoje dijete.

Tablica 24. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Ne brinu me poderana koljena ili laktovi, smatram da je to normalno kod djece.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	67	67	16,03	16,03
Uglavnom netočno	49	116	11,72	27,75
Nisam siguran/na	31	147	7,42	35,17
Uglavnom točno	147	294	35,17	70,33
Potpuno točno	124	418	29,67	100,00

65% roditelja ne brinu poderana koljena ili laktovi jer smatraju da je to normalno kod djece, 7% nije sigurno, dok 28% se brinu.

Tablica 25. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Ne puštam dijete van na igru kad je hladno jer bi se moglo prehladiti.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	127	127	30,38	30,38
Uglavnom netočno	140	267	33,49	63,88
Nisam siguran/na	22	289	5,26	69,14
Uglavnom točno	91	380	21,77	90,91
Potpuno točno	38	418	9,09	100,00

Manji broj roditelja, oko 31%, smatra da se dijete ne bi trebalo pustiti van na igru kad je hladno jer bi se moglo prehladiti, dok 64% smatra da se mogu igrati vani kada je hladno.

Tablica 26. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Dijete treba poticati na različite tjelesne aktivnosti da bi bilo što spretnije.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	13	13	3,11	3,11
Uglavnom netočno	21	34	5,02	8,13
Nisam siguran/na	12	46	2,87	11,00
Uglavnom točno	89	135	21,29	32,30
Potpuno točno	283	418	67,70	100,00

Većina ispitanika, oko 89%, se slaže sa tvrdnjom da dijete treba poticati na različite tjelesne aktivnosti kako bi ono bilo što spretnije.

Tablica 27. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Ne dozvoljavam djetetu da samo ulazi u vodu kad smo na ljetovanju jer bi se moglo nešto dogoditi.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	124	124	29,67	29,67
Uglavnom netočno	92	216	22,01	51,67
Nisam siguran/na	31	247	7,42	59,09
Uglavnom točno	77	324	18,42	77,51
Potpuno točno	94	418	22,49	100,00

Kada su na ljetovanju, kod 41% roditelja je prisutan strah da se nešto ne bi dogodilo pa ne dozvoljava djetetu da samo ulazi u vodu, 7% nije sigurno, dok njih 52% dopušta djetetu da samostalno uđe u vodu.

Tablica 28. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Dozvoljavam djetetu da se slobodno igra u dvorištu.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	18	18	4,31	4,31
Uglavnom netočno	9	27	2,15	6,46
Nisam siguran/na	13	40	3,11	9,57
Uglavnom točno	85	125	20,33	29,90
Potpuno točno	293	418	70,10	100,00

Gotovo svi ispitanici, oko 90%, dozvoljava djetetu da se slobodno igra po dvorištu, oko 3% nije sigurno, no 6% ne dozvoljava slobodnu igru.

Tablica 29. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Nije mi drago kad se dijete igra s loptom u dvorištu jer se bojim da će istrčati na ulicu za loptom.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	143	143	34,21	34,21
Uglavnom netočno	119	262	28,47	62,68
Nisam siguran/na	32	294	7,66	70,33
Uglavnom točno	72	366	17,22	87,56
Potpuno točno	52	418	12,44	100,00

Više od polovice ispitanika, oko 70%, je odgovorilo da rado pušta dijete da se igra po dvorištu, dok njih 30% je istaknulo da im nije drago jer postoji strah da će izletjeti na ulicu za loptom ako se igraju u dvorištu.

Tablica 30. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Ne brinu me modrice po rukama i nogama djeteta nastale u igri, smatram da je to normalno.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	64	64	15,31	15,31
Uglavnom netočno	47	111	11,24	26,56
Nisam siguran/na	27	138	6,46	33,01
Uglavnom točno	135	273	32,30	65,31
Potpuno točno	145	418	34,69	100,00

67% roditelja je istaknulo da je normalno da djeca imaju modrice po rukama i nogama kao posljedicu igranja te se previše ne brinu, a 6% nije sigurno. Unatoč tome, 27% roditelja i dalje smatra da je pojava modrica po tijelu djeteta zabrinjavajuća i nije normalna.

Tablica 31. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Bojim se šetati šumom s djetetom jer bi zbog nepravilne podloge moglo iskrenuti nogu.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	232	232	55,50	55,50
Uglavnom netočno	94	326	22,49	77,99
Nisam siguran/na	22	348	5,26	83,25
Uglavnom točno	36	384	8,61	91,87
Potpuno točno	34	418	8,13	100,00

Većina ispitanih čestica, oko 83%, se bez pojave straha voli šetati šumom s djetetom i ne boji se da bi radi nepravilne podloge moglo iskrenuti nogu, a preostali postotak čestica, njih 17%, se izjasnilo da ipak postoji strah od moguće ozljede.

Tablica 32. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Kod djeteta treba razvijati interes za bavljenje sportom, bez obzira na rizike.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	27	27	6,46	6,46
Uglavnom netočno	29	56	6,94	13,40
Nisam siguran/na	52	108	12,44	25,84
Uglavnom točno	122	230	29,19	55,02
Potpuno točno	188	418	44,98	100,00

Rezultati ove tvrdnje pokazuju da se 74% roditelja slaže sa tvrdnjom da kod djeteta treba razvijati interes za bavljenjem sportom bez obzira na rizike koje različite tjelovježbene aktivnosti iziskuju. S druge strane, manji broj od 26% je oprezniji što se tiče razvijanja interesa prema određenom sportu. Smatram da su roditelji svjesni važnosti i pozitivnog učinka tjelesne aktivnosti za zdravlje njihove djece.

Tablica 33. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu „Ne volim voditi dijete u park na ljuljačku ili klackalicu jer se bojim da je potrgana pa bi se dijete moglo ozlijediti.“

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	228	228	54,55	54,55
Uglavnom netočno	106	334	25,36	79,90
Nisam siguran/na	33	367	7,89	87,80
Uglavnom točno	22	389	5,26	93,06
Potpuno točno	29	418	6,94	100,00

Mišljenje većeg broja ispitanika, oko 80%, je da vodi svoje dijete u park i ne boji se mogućnosti da je ljuljačka ili klackalica potrgana, 8% nije sigurno, dok kod 12% ispitanika postoji strah od moguće ozljede djeteta ako su rekviziti za igranje oštećeni.

Tablica 34. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu „*Ne bojim se kada dijete na moru skače u duboku vodu jer smatram da zna dobro plivati.*“

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	131	131	31,34	31,34
Uglavnom netočno	82	213	19,62	50,96
Nisam siguran/na	65	278	15,55	66,51
Uglavnom točno	74	352	17,70	84,21
Potpuno točno	66	418	15,79	100,00

Unatoč činjenici da dijete zna dobro plivati, oko 67% roditelja se boji kad im dijete skače u duboku vodu, a 33% se ne boji.

Tablica 35. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu „Ne bih pustio/la dijete na organizirana grupna zimovanja ili ljetovanja jer tamo sve vrvi rizičnim situacijama.“

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	161	161	38,52	38,52
Uglavnom netočno	100	261	23,92	62,44
Nisam siguran/na	85	346	20,33	82,78
Uglavnom točno	41	387	9,81	92,58
Potpuno točno	31	418	7,42	100,00

Vrlo mali broj od 17% ispitanika je odgovorilo da ne bi pustilo svoje dijete na organizirana grupnja zimovanja ili ljetovanja jer tamo postoje određeni rizici, dok 20% nije sigurno. 63% ispitanika smatra da na organiziranim grupnim zimovanjima ili ljetovanjima nema rizičnih situacija, pa bi dopustili svom djetetu odlazak.

Tablica 36. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf), postoci (%) i kumulativni postoci (c%) za česticu *„Dozvoljavam djeci da se zimi igraju na snijegu, ne bojim se da će se prehladiti.“*

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	8	8	1,93	1,93
Uglavnom netočno	20	28	4,82	6,75
Nisam siguran/na	17	45	4,10	10,84
Uglavnom točno	115	160	27,71	38,55
Potpuno točno	255	415	61,45	100,00

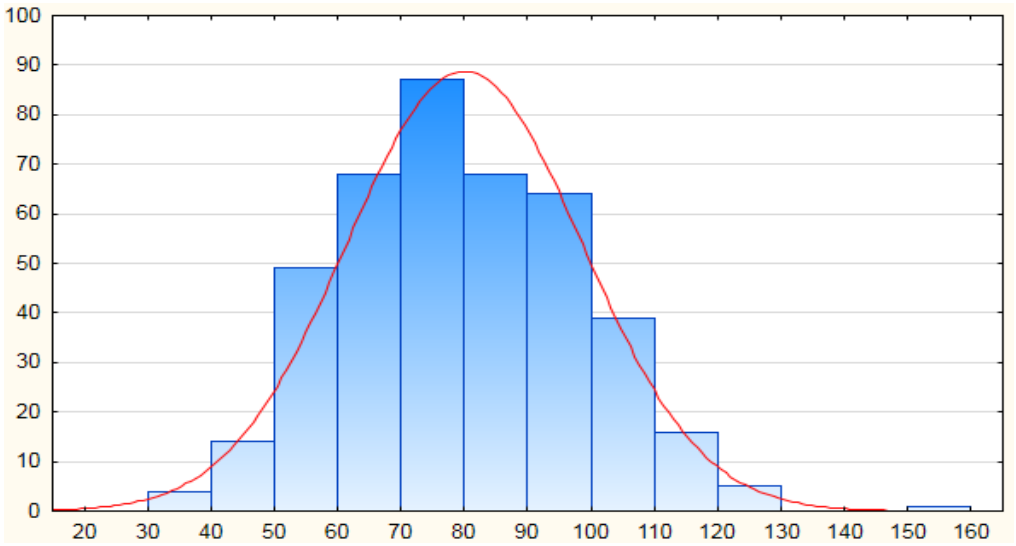
Veći broj od 89% ispitanih čestica, dozvoljava djetetu da se zimi igra na snijegu jer ne postoji strah od moguće prehlade, 4% nije sigurno, a 7% ne dozvoljava djetetu igru na snijegu. Možemo zaključiti da većina ispitanika nema straha da im se dijete prehladi ako se igra vani u hladnijim uvjetima.

4.2. Mjerna svojstva ukupnog rezultata svih čestica

U tablici 37 nalaze se mjerna svojstva ukupnog rezultata istraživanja dobivenih na skali od 32 tvrdnje. Na ovim rezultatima, Cronbachov koeficijent nutarnje konzistencije iznosi visokih 0.87. Aritmetička sredina na ukupnom rezultatu iznosi AS=80.02, a standardna devijacija je SD=18.65. Minimalni rezultat je 34 boda; maksimalni rezultat iznosi 153 bodova. Ako uzmemo u obzir da teoretski raspon iznosi 32 do 160 bodova, opaženi raspon je vrlo velik.

Tablica 37. Mjerna svojstva ukupnog rezultata i pripadajući broj ispitanika (N), najveći opaženi rezultat (Max), najmanji opaženi rezultat (Min), aritmetička sredina (AS) i standardna devijacija (SD).

	N	Max	Min	AS	SD	Cronbach α
Sumarni rezultati 32 čestice	418	153	34	80.02	18.65	0.87

Slika 1. Distribucija grafičkog prikaza ukupnog rezultata na Upitniku za procjenu roditeljskog poimanja o zaštiti djece pri tjelesnoj aktivnosti Ivane

Leljak (2012). Na ordinati se nalaze frekvencije; na apscisi se nalaze rezultati; punom linijom je iscrtana odgovarajuća normalna distribucija.

Slika 1 prikazuje histogram ukupnog rezultata upitnika na uzorku od 413 ispitanika. Distribucija ukupnog rezultata na Upitniku za procjenu roditeljskog poimanja o zaštiti djece pri tjelesnoj aktivnosti Ivane Leljak (2012) ne odstupa značajno od normalne distribucije. Kolmogorov-Smirnovljev test normaliteta iznosi d=0.4219, sa statističkom značajnošću p=0.20.

4.3. Analiza varijance na Upitniku za procjenu roditeljskog poimanja o zaštiti djece pri tjelesnoj aktivnosti Ivane Leljak (2012) s obzirom na rod roditelja i djece

Tablica 38. Rezultati univarijatne dvofaktorske analize varijance na ukupnom rezultatu upitnika subjektivnog doživljaja opasnosti pri tjelesnoj aktivnosti djece.

Faktor	Suma kvadrata	Stupnjevi slobode	Prosječni kvadrat	F - vrijednost	Značajnost F - testa
Rod roditelja	363	1	363	1.062	0.303466
Rod djeteta	9	1	9	0.028	0.867805
Interakcija	241	2	120	0.352	0.703320
Pogreška	136930	401	341		

Tablica 38 prikazuje rezultate istraživanja dvofaktorske univarijatne analize varijance, sa glavnim faktorima roda roditelja i roda djeteta.

„Univarijatna analiza varijance koristi se za utvrđivanje statističke značajnosti razlika između aritmetičkih sredina dviju ili više grupa u određenoj varijabli.“ (Dizdar, 2006). Rezultati provedenog istraživanja pokazuju da nema statistički značajne razlike u subjektivnom doživljaju zaštite djece pri tjelesnoj aktivnosti između očeva i majki.

Majke i očevi svojoj djeci pružaju jednaki stupanj zaštite. Također, istraženi su različiti doživljaji opasnosti s obzirom na spol djeteta, te dobiveni rezultati ukazuju na činjenicu da nema statističke značajne razlike; dakle, sinovi i kćeri s obzirom na svoju predškolsku dob su podjednako zaštićena tijekom bavljenja tjelesnim aktivnostima od strane svojih roditelja.

Interakcija spola roditelja i djeteta također se nije pokazala statistički značajnom. Može se pretpostaviti da su rezultati uvjetovani dobi djece, te da nema rodnih stereotipa u toj ranoj dobi.

Također, pretpostavka je bila da su očevi više orijentirani na zaštitu kćeri, a majke na zaštitu sinova, no rezultati istraživanja su pokazali da nije tako. S obzirom da se radi o djeci predškolske dobi, majke i očevi imaju jednaki stupanj zaštite prema oba roda djece.

5. ZAKLJUČAK

Tema ovog diplomskog rada bila je utvrđivanje razlike u odnosu prema zaštiti djece pri tjelesnoj aktivnosti kod očeva i majki djece predškolske dobi. Istraživanje je provedeno na 413 roditelja (212 majki i 201 otac) djece predškolske dobi u Zagrebu. U istraživanju je primijenjen Upitnik za procjenu roditeljskog poimanja o zaštiti djece pri tjelesnoj aktivnosti Ivane Leljak (2012). Univarijatnom dvofaktorskom analizom varijance je utvrđeno da nema statistički značajne razlike u subjektivnom doživljaju zaštite djece pri tjelesnoj aktivnosti između očeva i majki, kao ni u odnosu prema sinovima i kćerima. Interakcija spola roditelja i djeteta također se nije pokazala značajnom.

Analizom odgovora roditelja utvrdilo se da roditelji imaju aktivnu ulogu u funkciji zaštite djece predškolske dobi, ali ona nisu i prezaštićena. S obzirom na dob djece, veća skrb, podrška, potpora i pomoć očeva i majki je potrebna u toj životnoj fazi djeteta, no opaženi rezultati pokazuju da nije pretjerana.

Sa stajališta kineziologa smatram da dijete tijekom bavljenja tjelesnim aktivnostima ima pravo na brigu, sigurnost i zaštitu koji poštuju njegovu individualnost. Smisao roditeljskog djelovanja je da djetetu pruži harmoničan razvoj. Brižno i zaštitiničko ponašanje roditelja odgovara na djetetovu potrebu za ljubavlju, emocionalnom toplinom, sigurnošću, pripadanjem i povezanošću. Dijete predškolske dobi uvijek treba brižno ponašanje roditelja kao sigurno sklonište iz kojeg može istraživati svijet i u koje se može vratiti kada osjeti umor, nesigurnost ili strah. S druge strane, roditelj ne smije biti ograničavajući faktor koji postavlja granice interesima svog djeteta jer temeljem iskustva dijete stvara interes i želju za daljnjim istraživanjem i bavljenjem različitih aktivnosti. Bitno je osigurati sigurno mjesto u kojem je dijete zaštićeno od opasnosti koje ga okružuju, kako u vlastitom domu tako i izvan njega. Također, roditelji svome djetetu moraju osigurati kvalitetnu raspodjelu vremena s različitim obiteljsko-tjelesnim aktivnostima. Smatram da su roditelji danas svjesni važnosti uključenja svoga djeteta u tjelesnu aktivnost i elementarne igre, stoga ih ne prezaštićuju već ih ohrabruju da istražuju svijet u kojem se nalaze i temeljem iskustva grade sebe kao moralnu ličnost, te kasnije svojevoljno i samostalno biraju aktivnosti

kojim će se baviti. Uključivanje djece u organizirano vježbanje i sport pod nadzorom kineziologa moglo bi pomoći roditeljima da nađu optimalno zaštićeno mjesto koje osigurava povoljan psihomotorički razvoj djeteta.

LITERATURA

1. Bosnar, K. (2003). *Roditelji kao partneri školskoga sporta*: empirijska mjera roditeljske potpore. Zbornik radova V. konferencije o sportu Alpe – Jadran / Puhak, S.; Kristić, K. (ur.). – Zagreb: Ministarstvo prosvjete i športa, 11-18.
2. Bronfenbrenner, U. (1986). *Ecology of the family as a context for human development:* Research perspectives. Developmental psychology, 22:723-742.
3. Cleaver, H. (2006). *The infl uence of parenting and other family relationships.* In: Aldgate, J., Jones, D., Rose, W. & Jeff ery, C. (eds.), *The developing world of the child*. London and Philadelphia: Jessica Kingsley Publishers, 122-140.
4. Dizdar, D. (2006). *Kvantitativne metode*. Zagreb: Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
5. Greblo, Z., Bosnar, K., (2005). *Vrijednosti, odgovornosti i tolerancija u društvu koje se mijenja.* 13. godišnja konferencija hrvatskih psihologa Osijek, 35-38.
6. Juul, J. (1996). *Vaše kompetentno dijete.* Zagreb: Educa.
7. Karković, R. (1998). *Roditelji i dijete u športu*. Zagreb: Oktar.
8. Leljak, I. (2012). *Roditeljsko poimanje zaštite djece prilikom tjelesne aktivnosti*, Zagreb: Kineziološki fakultet.
9. Maleš, D., Stričević, I. (1991): *Druženje djece i odraslih*. Školska knjiga, Zagreb.
10. Neljak, B. (2008). *Kineziološka metodika u predškolskom odgoju*. Interna skripta za studente VII. Semestra. Zagreb: Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
11. Rosić, V (1998).: *Obiteljska pedagogija*, Rijeka: Filozofski fakultet.
12. Schaffer, H. R. (1996). *Social development*. New Yersey: Blackwel Publishing.
13. Vasta, R., Haith, M.M., Miller, S.A. (1998). *Dječja psihologija*: moderna znanost. Jastrebarsko: Naklada Slap.
14. Zarevski, P. (1994). *Psihologija pamćenja i učenja*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Prilog

Prilog 1: Upitnik za procjenu roditeljskog poimanja o zaštiti djece pri tjelesnoj aktivnosti Ivane Leljak (2012) kome su dodane varijable spola i dobi roditelja i djeteta, sportsko iskustvo roditelja i redovito organizirano vježbanje djeteta.

Poštovani roditelji,
KIF 2012

uvjeti života su se u proteklim godinama drastično promijenili, pa tako i načini dječje igre. Molimo vas, da nam odgovorite na koji način vi doživljavate i kako se ponašate u različitim situacijama tjelesne aktivnosti i igre vašeg djeteta.

Molimo vas da pažljivo pročitate svaku tvrdnju i da **zaokružite**
- ocjenu **1** ako je tvrdnja **potpuno netočna** za vas,
- ocjenu **2** ako je tvrdnja **uglavnom netočna** za vas,
- ocjenu **3** ako **niste sigurni** što biste odgovorili,
- ocjenu **4** ako je tvrdnja **uglavnom točna** za vas, i
- ocjenu **5** ako je tvrdnja **potpuno točna** za vas.

	Tvrdnja	Potpuno netočno	Uglavnom netočno	Nisam siguran	Uglavnom točno	Potpuno točno
1.	Ne dozvoljavam da moje dijete skače po krevetu jer bi moglo pasti i ozlijediti se.	1	2	3	4	5
2.	Puštam dijete van na igru po svim vremenskim prilikama da stekne otpornost.	1	2	3	4	5
3.	Ne puštam dijete van na igru kad pada kiša.	1	2	3	4	5
4.	Dozvoljavam djetetu da slobodno trči po kući/stanu.	1	2	3	4	5
5.	Život je previše opasan da bi se dijete poticalo da radi rizične stvari.	1	2	3	4	5
6.	Za uredan razvoj djeteta potrebna je slobodna igra i tjelesna aktivnost.	1	2	3	4	5
7.	Uvijek me je strah da će se moje dijete na bazenu poskliznuti po pločicama i ozlijediti.	1	2	3	4	5
8.	Volim voditi dijete u park, smatram da je park zabavno i sigurno mjesto za dječju igru.	1	2	3	4	5
9.	Bojim se kad se dijete vozi na biciklu/triciklu da ne padne i ozlijedi se.	1	2	3	4	5
10.	Nije me strah kada dijete saskače sa stepenice.	1	2	3	4	5
11.	Nije mi drago kad se dijete igra na asfaltiranom igralištu jer bi moglo pasti i oguliti koljena.	1	2	3	4	5
12.	Dopuštam djetetu da se samostalno, bez ičije pomoći, spušta niz tobogan.	1	2	3	4	5
13.	Ne dozvoljavam da se dijete penje po drveću jer je previše opasno.	1	2	3	4	5
14.	Dijete treba poticati da trči po različitim podlogama da bi bilo što spretnije.	1	2	3	4	5
15.	Uvijek sam pod stresom kad smo na skijanju jer se bojim da dijete ne slomi nogu, ako ne i nešto gore.	1	2	3	4	5
16.	Dopuštam djetetu da se penje po ljestvama.	1	2	3	4	5

Tvrdnja		Potpuno netočno	Uglavnom netočno	Nisam siguran	Uglavnom točno	Potpuno točno
17.	Ne dopuštam djetetu da se bavi nekim borilačkim sportom jer smatram da potiče agresivnost.	1	2	3	4	5
18.	Ne bojim se kad dijete izvodi kolut naprijed/natrag na krevetu.	1	2	3	4	5
19.	Nije mi drago kad se dijete vozi na rolama bez štitnika i kacige.	1	2	3	4	5
20.	Ne brinu me poderana koljena ili laktovi, smatram da je to normalno kod djece.	1	2	3	4	5
21.	Ne puštam dijete van na igru kad je hladno jer bi se moglo prehladiti.	1	2	3	4	5
22.	Dijete treba poticati na različite tjelesne aktivnosti da bi bilo što spretnije.	1	2	3	4	5
23.	Ne dozvoljavam djetetu da samo ulazi u vodu kad smo na ljetovanju jer bi se moglo nešto dogoditi.	1	2	3	4	5
24.	Dozvoljavam djetetu da se slobodno igra u dvorištu.	1	2	3	4	5
25.	Nije mi drago kad se dijete igra s loptom u dvorištu jer se bojim da će istrčati na ulicu za loptom.	1	2	3	4	5
26.	Ne brinu me modrice po rukama i nogama djeteta nastale u igri, smatram da je to normalno.	1	2	3	4	5
27.	Bojim se šetati šumom s djetetom jer bi zbog nepravilne podloge moglo iskrenuti nogu.	1	2	3	4	5
28.	Kod djeteta treba razvijati interes za bavljenje sportom, bez obzira na rizike.	1	2	3	4	5
29.	Ne volim voditi dijete u park na ljuljačku ili klackalicu jer se bojim da je potrgana pa bi se dijete moglo ozlijediti.	1	2	3	4	5
30.	Ne bojim se kada dijete na moru skače u duboku vodu jer smatram da zna dobro plivati.	1	2	3	4	5
31.	Ne bih pustila dijete na organizirana grupna zimovanja/ljetovanja jer tamo sve vrvi rizičnim situacijama.	1	2	3	4	5
32.	Dozvoljavam djeci da se zimi igraju na snijegu, ne bojim se da će se prehladiti.	1	2	3	4	5

Vi ste (molimo, zaokružite) **OTAC** **MAJKA** Vaša dob je _____ godina

Vaše **dijete** je (molimo, zaokružite) **SIN** **KĆI** u dobi od **_____ g**odina

Vaše dijete redovito organizirano vježba **U VRTIĆU** **U KLUBU** **NE VJEŽBA**

H V A L A!